

Läkarintyg till socialtjänsten

Nulägesinformation till regionerna 2026 06 25

Cecilia Alfvén och Birgitta Olsson

Läkarintyg till socialtjänsten

Utgångspunkt i ny lagstiftning 1 juli 2026, två nya paragrafer i 12 kap. socialtjänstlagen (2025:400)

3 a §

Den som inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska styrka detta genom läkarintyg om sjukdomsperioden överstiger sju dagar i följd. Om det finns särskilda skäl får socialnämnden begära att den enskilde lämnar in läkarintyg även vid en kortare sjukdomsperiod. Socialnämnden får medge undantag från skyldigheten att lämna in läkarintyg om det är uppenbart obehövligt att ett sådant lämnas in.

5 a §

Den som på grund av sjukdom avböjer att delta i eller uteblir från praktik eller någon annan kompetenshöjande verksamhet eller aktiviteter som har anvisats ska styrka detta genom läkarintyg. Den som uteblir är skyldig att lämna in läkarintyg om sjukdomsperioden överstiger sju dagar i följd. Om det finns särskilda skäl får socialnämnden begära att den enskilde lämnar in läkarintyg även vid en kortare sjukdomsperiod. Socialnämnden får medge undantag från skyldigheten att lämna in läkarintyg om det är uppenbart obehövligt att ett sådant lämnas in.

Läkarintyg till socialtjänsten

- Ingen förändring i hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Läkarintyg utfärdas när det är medicinskt motiverat att inte stå till arbetsmarknadens förfogande eller avstå aktivitet, helt eller delvis, på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning
- En passiv frånvaro, det vill säga att det saknas planering eller rehabiliteringsåtgärder kan leda till vårdskada, social isolering och att det blir svårare att närma sig arbetsmarknaden
- Regionerna får ersättning för det nya uppdraget genom generella statsbidraget, baserat på befolkningsmängd fördelas 40 miljoner kronor för 2026 och 80 miljoner kronor årligen från 2027. Utbetalning sker månadsvis.

Läkarintyg till socialtjänsten

- Biståndsmottagare som pga. sjukdom inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande:

Läkaren ska bedöma patientens förmåga i relation till den eller de aktiviteter som individen förväntas delta i för att anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

- Biståndsmottagare som pga. sjukdom inte kan delta i anvisad praktik, kompetenshöjande eller andra aktiviteter (aktivitetskrav).

Läkaren ska bedöma patientens förmåga mot anvisad praktik, kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet.

- **Medicinska bedömningsgrunder:** Läkaren ska bedöma diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning.
- Förmågan ska bedömas i relation till de krav som socialnämnden ställer på individen enligt socialtjänstlagen.

”Att stå till arbetsmarknadens förfogande” – vad innebär det?

- För att en person som kan arbeta ska ha rätt till försörjningsstöd krävs att hen står till **arbetsmarknadens förfogande**.
- Socialnämnden kan till exempel kräva följande för att en person ska anses stå till arbetsmarknadens förfogande:
 - Söka arbete aktivt
 - Vara anmäld hos Arbetsförmedlingen, inkomma med aktivitetsrapporter och medverka i insatser hos myndigheten
 - Delta i aktiviteter enligt en etableringsplan med Arbetsförmedlingen
 - Delta i grundutbildning i svenska

Socialnämnden ska dock i varje enskilt fall göra en bedömning av vilka krav som ska ställas utifrån individens behov och förutsättningar. Det kommer därför variera mellan personer vad det innebär att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Socialstyrelsens stöd

- Socialstyrelsens mall för läkarintyg till socialnämnden samt stöd till hälso- och sjukvården Försäkringsmedicin – Socialstyrelsen
- Socialstyrelsens stöd till socialtjänsten Att använda läkarintyg inom ekonomiskt bistånd – Kunskapsguiden
- Uppdrag om stärkt stöd till biståndsmottagare som är förhindrade att arbeta på grund av sjukdom - Regeringen.se

Reformerat försörjningsstöd

- Biståndsmottagare som inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska styrka detta genom läkarintyg om sjukdomsperioden överstiger sju dagar i följd.
- Biståndsmottagare som på grund av sjukdom avböjer att delta i eller uteblir från anvisad praktik, någon annan kompetenshöjande verksamhet, anvisad aktivitet, eller erbjuden arbetslivsinriktad rehabilitering ska styrka detta genom läkarintyg.
- Reformerat försörjningsstöd – bidragstak och ökade möjligheter till arbete - Regeringen.se

Aktivitetskrav vid försörjningsstöd

- Aktivitetskravet ska gälla enskilda som har fått försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader.
- Den enskilde ska vara aktiverad i en heltid av sin förmåga. Deltagandet ska anpassas efter den enskildes förmåga. Socialtjänsten ska göra en bedömning av den enskildes förmåga att delta i aktivitet både till omfattning och lämplig aktivitet.
- Aktiviteterna ska bidra till att öka den enskildes förmåga att ta ett arbete, öka den enskildes språkliga förutsättningar, förbättra den enskildes förutsättningar att söka arbete eller bestå av arbetsplatsförlagda aktiviteter.

Aktivitetskrav vid försörjningsstöd

- Socialnämnden ska vara skyldig att tillhandahålla aktiviteter.
- Aktivitetskravet ska komplettera andra insatser som deltagande i statlig arbetsmarknadspolitisk verksamhet och utbildningsinsatser eller annan meningsfull aktivitet.
- Bestämmelserna om aktivitetskrav börjar gälla den 1 juli 2026.
- Socialstyrelsen ska ta fram ett stöd för kommunernas bedömningar.
- IVO får uppdraget som tillsynsmyndighet
- [Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/07/aktivitetskrav-for-mottagare-av-forsorjningsstod/)

Antal biståndsmottagare med försörjningshindret *Sjukskriven med läkarintyg* år 2024

Riket	24 917
Stockholms län	5 545
Uppsala län	1 139
Södermanlands län	905
Östergötlands län	829
Jönköpings län	919
Kronobergs län	302
Kalmar län	536
Gotlands län	92
Blekinge län	294
Skåne län	2 769
Hallands län	620
Västra Götalands län	4 921
Värmlands län	871
Örebro län	428
Västmanlands län	810
Dalarnas län	1 051
Gävleborgs län	546
Västernorrlands län	703
Jämtlands län	391
Västerbottens län	734
Norrbottens län	695